Minimumdoelen Nederlands

Overzicht eind groep 8

Schrijven *is het vormgeven van letters, cijfers, lees- en rekentekens in het platte vlak.*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kunnen alle letters en lettercombinaties schrijven met de juiste toepassing van het traject, rechte en gebogen lijndelen, stand van de neerhalen met enkele liniatuur. kunnen het schrijftempo en de vormgevingskwaliteit op elkaar afstemmen. kunnen overzichtelijke aantekeningen maken met gebruik van functionele tekeningen, grafieken en tabellen. kunnen blind typen met 10 vingers. kunnen een tekst in een tekstverwerkingsprogramma opmaken met een functionele lay-out.

Spellen *is uit het hoofd een woord opschrijven.*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kunnen woorden met de volgende categorieën spellen: o komma-s (begin en meervoud) o accenttekens: aigu (café), grave (à), circonflexe (crêpe) o stille letters (thee, erwt, thuis, thermometer, bibliotheek) o leenwoorden 2 (route, cadeau, trottoir, baby) o hoofdletters 3 (instellingen, historische gebeurtenissen) o trema (meervoud + klinkerbotsing bij ongelede woorden) o koppelteken bij – klinkerbotsing bij gelede woorden – aardrijkskundige namen – woorden met cijfers of symbolen – bijzondere voorvoegsels) o samenstellingen (zonneschijn, pannenkoek) kunnen werkwoorden spellen: o voltooid deelwoord o bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

***Grammatica** is het systeem en de verzameling regels van een taal en omvat woordsoorten (morfologie) en zinsbouw (syntaxis).*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kennen de redekundige begrippen: o bijwoordelijke bepaling o bijvoeglijke bepaling o voltooide tijd o naamwoordelijk gezegde o werkwoordelijk gezegde o koppelwerkwoord o lijdend voorwerp o meewerkend voorwerp o hoofdzin o bijzin o onderschikkende bijzin o nevenschikkende bijzin kennen de taalkundige begrippen: o bijwoord o bijvoeglijk voornaamwoord o betrekkelijk voornaamwoord o aanwijzend voornaamwoord kennen de grammaticale concepten: o voltooide tijd o voltooid deelwoord o bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

***Stellen** is communiceren (van o.a., gedachten, ervaringen, ideeën en kennis) via geschreven taal.*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kunnen de volgende tekstsoorten herkennen: o feitelijk: verklaring en oproep o evaluerend: beschouwing, betoog kunnen de volgende tekstconventies correct gebruiken in geschreven en digitale tekst: o titels en ondertitels o inhoudsopgave kunnen een tekst schrijven en digitaal verwerken op basis van de tekstgenres: o verklaring

	o oproep o betoog kunnen het kernidee van teksten of mondelinge informatie uit vakdisciplines in eigen woorden formuleren. kunnen teksten schrijven en daarbij rekening houden met de doelgroep. kunnen een samenvatting schrijven met het kernidee, de belangrijkste argumenten en relevante details. kunnen bij vakdisciplines gestructureerde aantekeningen maken met behulp van kernwoorden en tekstschema's.

Spreken *is een vorm van mondelinge communicatie waarmee de spreker contact legt, informatie overdraagt of een boodschap deelt.*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kunnen bij het spreken gepaste woordkeuze en complexere zinsconstructies gebruiken. kunnen bij het spreken de gesprekssituatie inschatten en gepaste woordkeuze. kunnen ideeën, gedachten en verworven inzichten gestructureerd formuleren. kunnen meningen beargumenteren op basis van vakspecifieke kennis en voorkennis. kunnen bij het vertellen en presenteren een gepaste expressie en gepast register gebruiken. kunnen doelgericht en genuanceerd deelnemen aan mondelinge interactievormen zoals dialoog, debat en groepsgesprek en hierbij de volgende interactiestrategieën toepassen: o voortbouwen op andermans ideeën o verbanden leggen tussen verschillende standpunten o argumenten bevragen en nuanceren o met ondersteuning tot een conclusie komen

Jeugdliteratuur *is literatuur die specifiek geschreven is voor kinderen en adolescenten*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	**begrippen** kennen de genres: detective, horror, science fiction, drama, historisch en realistisch. kennen de begrippen: jeugdliteratuur, young adult. kennen de begrippen: hoofdpersoon en bijfiguren. kennen de begrippen: flaptekst, illustrator, uitgever, jaar van uitgave, serie.

	verteltechnieken kunnen vertellen of er tijdsprongen zitten in een verhaal. kunnen vertellen of er sprongen in de ruimte zitten in een verhaal. kunnen vertellen welke verteltechnieken een auteur gebruikt om spanning of drama op te bouwen. kunnen vertellen hoe illustraties en tekst elkaar versterken. **beleving** kunnen vertellen wat de hoofdpersoon motiveert. kunnen het denken, voelen en handelen van personages beschrijven en uitleggen. kunnen vertellen wat het thema is van een verhaal.

Taalkunde *is de wetenschappelijke studie van natuurlijke talen.*

De leerlingen	Leerdoelen
eind groep 8	kunnen vertellen dat de Nederlands taal zich ontwikkelde vanaf de middeleeuwen tot nu. kennen de drie grote Europese taalfamilies: Germaans, Romaans, Slavisch. kunnen de drie Europese schriftsystemen herkennen: Latijnse, Cyrillische en Griekse alfabet. kennen het onderscheid tussen logografische, syllabische en alfabetische schriften. kunnen een klein taalonderzoekje uitvoeren.